

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2006. július 4. és november 28. napján megtartott nyilvános ülések alapján 2006. november 28. napján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A jelentős kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság 2005. június 17. apján kihirdetett B.462/2004/107. számú ítéletét az alábbiak szerint **változtatja meg:**

I.r. vádlott esetében a jelentős kárt okozó csalás büntetében a bűnösség megállapításánál a felbujtóként való elkövetést mellőzi és megállapítja, hogy a vádlott ezt a bűncselekményt tettesként követte el. A vádlott terhére megállapított közokirat-hamisítás büntette tekintetében a társtettesi elkövetésre való utalást mellőzi és megállapítja, hogy ezt a bűncselekményt tettesként követte el.

A terhére megállapított bűncselekményekért I.r. vádlottal szemben az első fokú bíróság által alkalmazott fő- és mellékbüntetést tekinti kiszabottnak.

II.r. és III.r. vádlottak 1-1 rb társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének értékelt cselekményeit 1-1 rb bűnsegédi minőségben elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősíti.

E bűncselekményért II.r. és III.r. vádlottakkal szemben az első fokú bíróság által alkalmazott büntetést tekinti kiszabottnak.

IV.r. vádlott terhére 1 rb csalás büntetteként értékelt cselekményt 1 rb bűnpártolás büntettének minősíti.

Ezért és a terhére megállapított egyéb bűncselekmény miatt IV.r. vádlottat - halmazati büntetésül - 1 (egy) évi börtönbüntetésre ítéli a pénzmellékbüntetés érintetlenül

hagyása mellett. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggeszti.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r. és VI.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 23.800 (huszonháromezer-nyolcszáz) Ft büntügyi költség merült fel, amelyet IV.r. vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A Somogy Megyei Bíróság 2004. október 12., 13., 14., 2005. január 18., 19., 20., 25., 26., 2005. március 16., 17., 2005. június 8., 9., 17. tárgyalási napokon Kaposvárott, 2005. március 29. tárgyalási napon Budapesten megtartott tárgyalásokon hozott és Kaposvárott, 2005. június 17. napján kihirdetett B.462/2004/107. számú ítéletében

I.r. vádlottat felbujtóként elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntetében és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében mondta ki bűnösnek. Ezért - halmazati büntetésül - 1 év és 8 hónap börtönbüntetésre és 500.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetére 2.000 Ft-onként rendelte egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.000 Ft-ban állapította meg. Rendelkezett az így kiszabott 400.000 Ft pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak 1.000 Ft-onként egy napi szabadságvesztésre való átváltoztatásáról. A bűnsegédként elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntetékének vádja alól felmentette.

III.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.000 Ft-ban állapította meg. Meg nem fizetése esetén a 400.000 Ft pénzbüntetést 1.000 Ft-onként egy napi szabadságvesztésre rendelte átváltoztatni. A bűnsegédként elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntetékének vádja alól felmentette.

IV.r. vádlottat csalás büntetében és magánokirat-hamisítás vétségében mondta ki bűnösnek. Ezért - halmazati büntetésül - 1 év 4 hónap börtönbüntetésre és 300.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetére 1.000 Ft-onként

rendelte egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni. A bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének vádja alól felmentette.

V.r. vádlottat a jelentős értékre elkövetett orgazdaság büntettének, valamint a társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének vádja alól felmentette.

VI.r. vádlottat a bűnsegédként, jelentős értékre elkövetett orgazdaság büntettének és a bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének vádja alól felmentette.

Rendelkezett a bűnjelként lefoglalt és a Somogy Megyei Bíróságon Bny.194/2002. tételszám alatt kezelt 198/1999. számú összesített bűnjeljegyzéken 1-52. sorszámon nyilvántartott iratok lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásáról IV.r. vádlott, G.Z. sz-i lakos, VI.r. vádlott, V.r. vádlott, II.r. vádlott és a Siófoki Földhivatal részére.

1.sz. sértett sértett polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Fenntartotta a S., L. S. u. 124. szám alatti ingatlanra a Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság Vizsgálati Osztályának 198/1999. számú határozatával elrendelt zár alá vételt. Figyelmeztette **1.sz. sértett** magánfelet, hogy a Fővárosi Bíróságon P.28.374/1999. szám alatti per folyamatban létét, vagy egyéb igény érvényesítését 60 napon belül a bíróságon igazolnia kell, mert ellenkező esetben a megyei bíróság a zár alá vételt feloldja.

Kötelezte a vádlottakat egyetemlegesen az első fokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 65.456 Ft, I.r. és IV.r. vádlottakat 148.998 Ft, I.r., II.r., III.r. vádlottakat 458.072 Ft megfizetésére. Kötelezte külön IV.r. vádlottat 164.182 Ft bűnügyi költség megfizetésére. A fennmaradó 235.923 Ft bűnügyi költségről megállapította, hogy az állam viseli.

Az ítélet ellen a Somogy Megyei Főügyészség valamennyi vádlott terhére fellebbezést jelentett be, I.r. vádlott terhére súlyosítás és a tettesi minőség megállapítása végett, II.r. vádlott terhére részfelmentése miatt és súlyosítás végett, III.r. vádlott részfelmentése miatt és súlyosítás végett, IV.r. vádlott terhére részfelmentése miatt és súlyosítás végett, valamint a bűnsegédi minőség megállapítása érdekében, V.r. és VI.r. vádlottak terhére részfelmentésük miatt és bűnösségük megállapítása, velük szemben büntetés kiszabása végett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség Bf.213/2003/23/II. számú átiratában és kijelölés folytán az ügyben vádhatóságként eljáró Győri Fellebbviteli Főügyészség képviselője a Győri Ítéltábla nyilvános ülésén az ügyészi fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és új

eljárás lefolytatására tett indítványt a Be. 351.§ (2) bekezdés a/, b/, c/, d/ pontokban írt megalapozatlansági hibákra hivatkozva. A fellebbviteli főügyészség jogi érvelése szerint az ítéleti tényállás hiányos, mert az első fokon eljáró megyei bíróság nem kellő alapossággal derítette fel azt a körülményt, hogy I.r. vádlott által képviselt **M.Kft.** részére ténylegesen megtörtént-e az 50.000 Ft-os vételár kifizetése. Iratellenesen és téves ténybeli következtetésekkel állapította meg, hogy I.r., II.r., III.r. vádlottak szándéka a szerződés megkötése előtt nem irányult a sértett ingatlanának megtevesztéssel való megszerzésére és, hogy I.r. vádlott csalási szándéka 1999. szeptember 25. napját követően alakult ki. Téves ténybeli következtetés az is, hogy **1.sz. sértett** tudatában volt annak, ha nem teljesíti határidőben a kért kölcsön visszafizetését, ingatlana a **M.Kft.** tulajdonába kerül a vételár kifizetése nélkül. IV.r. vádlott esetében adós maradt annak felderítésével, hogy a vádlott mikor készítette el a teljes vételár kifizetését igazoló pénztárbizonylatot. Ennek hiányában a vádlott cselekményének helyes jogi minősítése nem állapítható meg csalás büntetében, vagy járulékos bűncselekmény elkövetésében.

I.r. vádlott és védője az ítélet ellen nem jelentettek be fellebbezést, de a védő írásbeli beadványában indítványozta bűncselekmény hiányában védence felmentését. A védői érvelés lényege szerint az első fokú bíróság a megalapozott tényekből helytelen jogi következtetéssel állapította meg a vádlott bűnösségét felbujtóként elkövetett csalás büntetében és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. A sértett tudott arról, hogy a teljes vételár átvétele nélkül nyilatkozatban hozzájárult a tulajdonjogának átruházásához, annak kiadását nem a teljes vételár kifizetésétől tették a felek függővé. A sértettet kár nem érte. A hátralékos vételár kifizetésének esetleges érvényesítése pedig polgári jogi kategória. A sértett a tulajdonában lévő ingatlant nem csalárd módon vesztette el, jogérvényesítési lehetőségétől senki nem fosztotta meg. A sértett részére a vételár kifizetéséről szóló pénztárbizonylat hamisságát a sértett elmondásán kívül más bizonyíték nem támasztotta alá. A **V.Kft.** és a **M.Kft.** között ténylegesen megtörtént a 40 millió Ft átadása. A fellebbezési eljárás nyilvános ülésén hasonló tartalommal indokolta a felmentésre irányuló indítványt, amelyhez a vádlott is csatlakozott.

II.r. és III.r. vádlottak és védőjük szintén fellebbezés bejelentése nélkül utólag a védő által benyújtott írásbeli beadványban a társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette alóli felmentésüket indítványozták, amelyet a nyilvános ülésen elhangzott perbeli nyilatkozataikban fenntartottak. Indítványozták továbbá, hogy az ítélőtábla a jelentős kárt okozó csalás büntette alóli felmentésüket hagyja helyben.

IV.r. vádlott elsődlegesen hatályon kívül helyezésért, másodlagosan felmentésért, védője felmentésért jelentett be fellebbezést, amelyet mindketten a nyilvános ülésen is fenntartottak.

V.r. és VI.r. vádlottak védőikkel együtt a felmentésükre irányuló ítéleti rendelkezések helybenhagyását indítványozták a nyilvános ülésen tett szóbeli nyilatkozataikban és VI.r. vádlott védője írásbeli beadványában. A védő a fellebbviteli főügyészség indítványára reagálva hivatkozott arra, hogy VI.r. vádlott tevékenysége csak az ügyvédi okiratok megszerkesztésére, a 10 millió Ft-os letét kezelésére vonatkozott és ezt szabályosan végezte el. A 40 millió Ft vételár rész átvétele bizonyítottan megtörtént. **1.sz. sértett** szerződési akaratát tartalmazó adásvételi szerződés alapján történt meg a földhivatali bejegyzés, a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt oka kételkedni a sértett által aláírt okiratok hitelességében és az okiratok szerkesztésekor a földhivatali bejegyzés során szabályosan járt el.

1.sz. sértett a nyilvános ülésen korábbi nyilatkozatait fenntartotta.

A megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, IV.r. vádlott felmentésére irányuló fellebbezések, valamint a további vádlottak teljes körű felmentésére előterjesztett indítványok nem alaposak.

A bejelentett fellebbezések alapján a másodfokú eljárásra illetékes Pécsi Ítéltábla helyett a Legfelsőbb Bíróság Bkk.II.1078/2005/2. számú végzésében kijelölt Győri Ítéltábla a Be. 348.§ (1) bekezdésben írtak szerint a megelőző eljárással együtt bírálta felül a Somogy Megyei Bíróság ítéletét. Ennek során megállapította, hogy a megismételt eljárást a megyei bíróság eljárási szabálysértés nélkül folytatta le. Az ügy érdemi felülvizsgálatát alkalmatlanná tévő eljárási hibát nem vétett.

A széles körűen lefolytatott bizonyítás során túlnyomórészt eleget tett a Pécsi Ítéltábla Bf.II.28/2004/17. számú hatályon kívül helyező végzésében előírt útmutatásoknak. Megindokolta, hogy azok közül a T Mobil és a MÁV Rt társaságok felé irányuló megkeresések az adatok törlése miatt nem voltak eredményesek és a vádlottak kapcsolatrendszerét a lehetséges szintig tárta fel. A vádlottak és védőik által előterjesztett bizonyítási indítványok elutasításának indokát adta azzal, hogy egy részük az ügy megítéléséhez szorosan nem kapcsolódó, szükségtelen tények vizsgálatát eredményezte volna, vagy nem teljesíthető volt. A megyei bíróság az ügy eldöntéséhez szükséges és jelentőséggel bíró valamennyi bizonyítási eszközt feltárta és értékelte. Okszerűen mérlegelte a vádat és a vádlotti védekezéseket alátámasztó, vagy azokat meg nem erősítő bizonyítékokat. Meggyőző érveléssel adott számot ténymegállapításairól, az egyes vádlotti védekezések elvetésének okáról. A releváns tények vonatkozásában a megyei bíróság a bizonyítékok törvényes értékelésével állapította meg a tényállást. Részletesen foglalkozott az egyes vádlottaknak az ügyben betöltött szerepével, cselekvőségével.

Az ítéltábla álláspontja szerint is kétségbevonhatatlan bizonyítékokon alapulóak azok a megállapítások, hogy milyen előzmények után kért kölcsön **1.sz. sértett** 23.400 márkát I.r. vádlottól, a visszafizetés biztosítására milyen okiratokat készítettek

el II.r. és III.r. vádlottak, a földhivatali bejegyzéshez szükséges okiratok benyújtásában milyen szerepe volt **1.sz. sértettnek**, I.r., III.r. és VI.r. vádlottaknak.

A bizonyítékok értékelése körében helyes indokolással fejtette ki, hogy **1.sz. sértett**, aki maga is ügyvéd, tisztában volt azzal a ténnyel, hogy ha nem fizeti határidőben vissza a kért kölcsönt, a felek által 50 millió Ft-ra értékelt ingatlana a **M.Kft.** tulajdonába kerül a letétbe helyezett hozzájáruló nyilatkozata alapján. A tulajdonjog bejegyzéséhez szükséges hozzájáruló nyilatkozata a vételár teljes kifizetése nélkül is kiadásra kerülhetett. A sértett az okiratok aláírásakor nem volt tévedésben és helyes ténybeli következtetés az is, hogy I.r., II.r., III.r. vádlottak az okiratok elkészítésének időpontjában a sértettet azok tartalma és a jogkövetkezmények vonatkozásában nem tévesztették meg.

Nem osztotta az ítélet a fellebbviteli főügyészségnek azt az észrevételét, hogy IV.r. vádlott cselekménye jogilag nem minősíthető annak pontos ismeretében, hogy a vádlott mikor készítette el a hamis kiadási pénztárbizonylatot. A tényállás 3. pontjában írt elkövetési időt a megyei bíróság arra vonatkozóan állapította meg 1999. szeptember 25. és 2000. február 2. napja közötti intervallumban, hogy I.r. vádlottban mikor alakult ki a hátralékos vételár kifizetése nélkül a sértett ingatlanának megszerzésére irányuló szándéka. A további bizonyítástól nem várható annak pontos ténybeli feltárása, hogy a vételár kifizetéséről szóló pénztárbizonylatot IV.r. vádlott mikor készítette el, de büntetőjogi felelősségét e nélkül is meg lehet állapítani. Kétség esetén a kedvezőbb adatokat kell értékelni.

A megyei bíróság V.r. és VI.r. vádlottakra a terhelő bizonyítékok együttes mérlegelése után ésszerű következtetéssel állapította meg azt is, hogy a rendelkezésre álló közvetett bizonyítékok nem alkotnak olyan zárt logikai láncot, amely kizárná a 40 millió Ft tényleges átadását a **M.Kft.** és **V.Kft.**-k között. Az igazságügyi könyvszakértői vélemények nem cáfolták meg a vádlotti védekezéseket, ugyanakkor tényként azt sem lehetett megállapítani, hogy a 10 millió Ft feletti összegben a tényleges pénzmozgás megtörtént-e a **M.Kft.** és **V.Kft.** közötti adásvételről szabályos okiratok készültek, a 10 milliós ügyvédi letét kifizetéséről szóló okirat sem volt fiktív. Az igazságügyi könyvszakértői vélemény adatai szerint VI.r. vádlott ügyvédi irodája a naplófőkönyvben és az ügyvédi letéti nyilvántartásban szabályosan bizonylatolta ezt a pénzmozgást. A 40 millió Ft átadással kapcsolatban tényeket nem lehetett megállapítani, mert sem a kifizetés és ennek ellenkezője nem volt bizonyítható.

A megyei bíróság által széleskörűen lefolytatott bizonyítás eredményei az ítéleti tényállás megállapításait minden lényeges ponton alátámasztották, ezért a megyei bíróság ítélete megalapozott és a felülbírálat alapjául szolgált a fellebbezési eljárásban. Az iratok tartalma alapján a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint az ítéleti tényállás kisebb helyesbítése és kiegészítése szükséges annyiban, hogy a

bizonyítékok mérlegelése körében tett ténymegállapítások az ítélet tényállásában szerepeljenek.

Az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletének 15. oldal 2. bekezdését azzal egészítette ki attól a mondatától kezdődően, hogy „I.r., II.r. és III.r. vádlottak **1.sz.** sértettet nem tévesztették meg, a sértett az általa aláírt okiratok tartalmával tisztában volt és azt is tudta, hogy színlelt szerződést írt alá.” Tudatában volt annak is, hogy nem teljesítés esetén a teljes vételár kifizetése nélkül az ingatlan a **M.Kft.** tulajdonába kerül, mert az előre dátumozott és a tulajdonjog bejegyzéséhez szükséges hozzájáruló nyilatkozata alapján I.r. vádlott tulajdonjogot jegyeztethet be az ingatlan nyilvántartásba.

Az ítélet 17. oldal 1. bekezdésében írt tényállásrészről össze kellett kapcsolni azzal a 16. oldalon írt ténnyel, hogy III.r. vádlott 1999. szeptember 28. napja előtt kiadta a nála ügyvédi letétbe helyezett okiratokat. A 2. bekezdést annyiban kell pontosítani, hogy I.r. vádlott a tulajdonjog bejegyzéséhez szükséges a **1.sz. sértett** és a **M.Kft.** között létrejött adásvételi szerződéshez kapcsolódó hozzájáruló nyilatkozatot, valamint a **M.Kft.** és **V.Kft.**-k között létrejött adásvételi szerződést és mellékleteit 1999. október 4-én futárral küldte **H.E.-hez**, aki mindkét iratot a soron kívüliség iránti kérelemmel együtt, amelyen I.r. és V.r. vádlottak nevét aláhamisította, a Siófoki Földhivatalhoz benyújtotta.

Az ítélet tábla az ítéleti tényállás II. pontjában írtak közül mellőzte, hogy II.r. és III.r. vádlottak közreműködtek abban, hogy az ingatlan nyilvántartásba valótlán adat kerüljön. A vádlottak közreműködését a bűncselekmény elkövetésében a tényállás 1. pontja tartalmazza oly módon, hogy az ingatlan nyilvántartási bejegyzéshez szükséges okiratok elkészítésében vettek részt, magatartásuk külön tényállásban történt kiemelése téves ténybeli következtetést tartalmaz.

Az ítéleti tényállás 18. oldal 3. bekezdésében rögzítette a megyei bíróság, hogy IV.r. vádlott a valótlán tartalmú kiadási pénztárbizonylat elkészítésével és annak becsatolásával a nyomozó hatósághoz megakadályozta **1.sz.** sértettet abban, hogy az ingatlan vételárából még neki járó összeghez hozzájusson, és ezzel a magatartásával a sértettnek kárt okozott. A tényállásból levonható jogi következtetés szerint a sértett kára akkor következett be, amikor ingatlanának tulajdonjoga átvezetésre került az ingatlan nyilvántartásba. IV.r. vádlott cselekménye nem akadályozta meg abban a sértettet, hogy jogi igényét külön polgári perben érvényesítse. IV.r. vádlott cselekménye kizárólag a sértetti tulajdon átruházása után kapcsolódott I.r. vádlott magatartásához azzal a céllal, hogy I.r. vádlott az ellene indult büntetőeljárásban a felelősségre vonást elkerülje. Ezért a hivatkozott tényállásrészről mellőzni kellett.

Az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésben felsorolt megalapozatlansági hibáktól, következésképpen az ítélet tábla nem adott helyt

a megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezéseknek. IV.r. vádlott felmentésére irányuló fellebbezés és I.r., II.r. és III.r. vádlottak felmentésére irányuló indítványok sem vezettek eredményre, mert arra csak a bizonyítékok felülmérlegelése útján kerülhetett volna sor, ami a fellebbezési eljárásban a megalapozott tényállás mellett eljárásjogi tilalomba ütközik.

A felülbírálat során a Be. 352.§ (2) bekezdés szerint irányadó tényállásból a megyei bíróság okszerűen következtetett I.r. vádlott bűnösségére azzal a kivétellel, hogy a terhére megállapított mindkét bűncselekményt önálló tettesként követte el. I.r. vádlott és **1.sz. sértett** között ténylegesen pénzkölcsönzésre irányuló megállapodás jött létre, a kölcsön biztosítására adásvételi szerződést kötöttek. Az adásvételi szerződésben rögzített vádlotti és sértetti jogok és kötelezettségek tartalma nem a valós tényeket tartalmazta. A foglalóként megjelölt 1.800.000 Ft helyett a kölcsön visszaadásakor a sértettnek 3 millió Ft tőkét és 600.000 Ft összegű kamatot kellett az adásvételi szerződés felbontása című okirat szerint 1999. szeptember 28. napjára előre dátumozottan visszaadnia. Az adásvételi szerződés 4. pontja azt a látszatot keltette, mintha a vevő a fennmaradó 48.200.000 Ft vételárat legkésőbb 1999. szeptember 28. napjáig kifizette volna és a hozzájáruló nyilatkozattal a sértett beleegyezését adta ahhoz, hogy a vevő tulajdonjoga az ingatlan nyilvántartásba vétel jogcímén átvezetésre kerüljön. Az adásvételi szerződés és a hozzájáruló nyilatkozat is 2 hónappal előre dátumozva készült el. **1.sz. sértett** 1999. szeptember 28. napjáig a felvett kölcsönt és kamatait visszafizetni nem tudta, és abban a téves feltevésben volt, hogy a fizetésre haladékot kérhet, vagy az adásvételi szerződés alapján a fennmaradó 48.200.000 Ft-ot a kölcsönszerződés lejártának napjával megkapja. I.r. vádlottban ekkor alakult ki az a szándék, hogy az előre dátumozott okiratok alapján a széljegyzetett tulajdonosváltozást az ingatlan hátralékos vételárának kifizetése nélkül a **M.Kft.** nevére átvezetheti és egyúttal az ingatlant továbbértékesíti. A terhére rótt jelentős kárt okozó csalás büntettét nem a sértett megtévesztésével, hanem tévedésben tartásával követte el, mert **1.sz. sértett**nek 1999. szeptember 28-át követően nem volt olyan akarata, hogy ingatlanának tulajdonjogát jegyezzék át a vételár fennmaradó részének kifizetése nélkül. A csalással okozott kár 1999. október 6-án a földhivatali bejegyzésről szóló nem jogerős határozat keltének napjával bekövetkezett, ettől az időponttól kezdve a sértett csak külön jogi úton érvényesítheti a neki okozott kárt.

A megyei bíróság jogi következtetésétől eltérően az ítélet tábla a csalási kár okozójaként egyedül I.r. vádlott büntetőjogi felelősségét állapította meg, ezért magatartása nem felbujtóként, hanem tettesként elkövetett. A közokirat-hamisításnak I.r. vádlott nem társtettese, hanem tettese, mert a hamis tartalmú okiratokat a vétlen **H.E-en** keresztül ő nyújtotta be a Siófoki Földhivatalhoz, és ezzel a magatartásával hozzájárult ahhoz, hogy a földhivatal a hamis okirat tartalma alapján hozzon a tulajdonjog megváltoztatásáról határozatot. Arra nincs adat, hogy II.r. és III.r.

vádlottak a hamis tartalmú okiratok földhivatali bemutatásában részt vettek volna, így közvetlenül nem működtek közre abban, hogy közokiratba jog megváltoztatására, illetve megszűnésére vonatkozó valótlan adat kerüljön. A kölcsönszerződést leplező hamis tartalmú adásvételi szerződés és az ahhoz kapcsolódó okiratok elkészítésében részt vettek, a hamis tartalmú magánokiratokat I.r. vádlott a földhivatali bejegyzéshez felhasználta, ezért mint a hamis okiratok készítői büntetőjogilag felelnek a helyesen megállapított bűnösségük mellett. Cselekményük jogi minősítése a közokirat-hamisítás büntette helyett a Btk. 276.§-ban ütköző és eszerint minősülő magánokirat-hamisítás vétsége, amelyet a Btk. 21.§ (2) bekezdés szerint bűnsegédként követtek el.

Helyesen döntött a megyei bíróság arról is, hogy a vádlottakat a bűnsegédként elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntettének vádja alól felmentette, mert az általuk készített okiratok tartalmát a sértett ismerte, tudatában volt annak, hogy a kölcsön visszafizetésének elmaradása esetére olyan tartalmú adásvételi szerződést írt alá a hozzájáruló nyilatkozattal együtt, amely a kölcsön visszafizetésének elmaradása esetén a letéti szerződés alapján III.r. vádlott a fizetési határidő lejártát követően kiadhat I.r. vádlottnak. Az okiratok készítésének időpontjában I.r. vádlottban még nem alakult ki bizonyíthatóan a csalás szándéka, a sértett ingatlanának csalárd megszerzésében a fizetési határidő lejártát követően nem működtek közre.

IV.r. vádlott esetében a megyei bíróság a bizonyítékok helyes értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének vádja alól fel kell menteni. IV.r. vádlott 1999. július végén a hamis tartalmú magánokiratok készítésében nem vett részt, azoknak a földhivatalhoz történő benyújtásában nem működött közre. Ezért I.r. vádlottnak nem az alapbűncselekmény, a csalás elkövetéséhez nyújtott segítséget, mert a valótlan tartalmú, a sértettnek járó hátralékos vételár kifizetéséről szóló pénztárbizonylatot a csalás befejezése után a tényállás 3. pontjában meghatározott időintervallum alatt készítette el, amelyet a büntetőeljárás megindítása után a nyomozó hatósághoz becsatolta és a kifizetés tényéről tanúvallomást tett. Ezzel a magatartásával nem a megyei bíróság által megállapított jelentős kárt okozó csalás büntettét követte el, hanem a Btk. 244.§ (1) bekezdés c/ pontjában írt elkövetési magatartással a (2) bekezdés szerint minősülő és eszerint büntetendő bűnpártolás büntettét. Büntetőügyben hamis tárgyi bizonyíték szolgáltatásáért és valótlan tartalmú tanúvallomás tételéért azért nem lehetett hamis tanúzás miatt felelősségre vonni, mert abban a büntetőügyben került sor vádemelésre vele szemben, amelyben korábban tanúként hallgatták meg. Magatartásának célja a jogtalan haszonszerzés volt I.r. vádlott érdekében, aki a hamis okirattal a sértettel okozott kár megtérítése alól akart mentesülni, így biztosítva magának a bűncselekményből származó vagyoni előnyt. A magánokirat hamisításában bűnösségét a megyei bíróság az anyagi jog szabályaival egyezően állapította meg.

A büntetés kiszabási rendelkezések körében a megyei bíróság valamennyi vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket feltárta és súlyuk szerint értékelte. A cselekmények eltérő minősítése ellenére az ítélet tábla csak IV.r. vádlott esetében látott lehetőséget a kiszabott joghátrány enyhítésére. A vádlott esetében a bűnpártolás jelentős kárt okozó csalás büntettére irányult, a cselekmény elkövetése hamis okirat elkészítésével történt. A bűnpártolás büntettének büntetési tétele 3 évig terjedő szabadságvesztés-büntetés, ezért a kisebb törvényi fenyegetettségű bűncselekmények miatt a halmazati büntetés tartamát az ítélet tábla enyhítette.

I.r., II.r. és III.r. vádlottakkal szemben az első fokú bíróság által alkalmazott büntetés igazodik az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához, az értékelt bűnösségi körülményekhez, a vádlottak bűnösségének fokához, alkalmas a büntetési célok elérésére az enyhébb minősítés mellett is. II.r. vádlott és III.r. vádlottakkal szemben a pénzbüntetés kiszabásánál a Btk. 87.§ (2) bekezdés e/ pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazását az ítélet tábla mellőzte, mert a terhükre rótt magánokirat-hamisítás vétsége pénzbüntetéssel is büntethető.

A felmentő rendelkezések megváltoztatására az ítélet tábla nem látott jogi indokot, mert az ítélet megalapozottságának vizsgálatakor nem osztotta azt az ügyészi álláspontot, hogy a megyei bíróság a bizonyítékok értékelése nélkül döntött a részfelmentésekről, illetve V.r. és VI.r. vádlottak esetében a teljes körű felmentésről. A megyei bíróság ítéletének indokolása tartalmazza, hogy a felmentő rendelkezések meghozatalára miért került sor.

A megyei bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására a vádlottak által elkövetett bűncselekmények eltérő jogi minősítése miatt került sor a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján. Megváltoztatással nem érintett részeiben a megyei bíróság ítéletének valamennyi rendelkezése törvényes és megalapozott, azt az ítélet tábla a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

A Be. 381.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett az ítélet tábla a fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költségről, amely IV.r. vádlott részére kirendelt védő díja és útiköltsége.

A megyei bíróság **1.sz.** sértettet felhívta arra, hogy a büntetőeljárás során zár alá vett ingatlan zár alá vételét feloldja, amennyiben a sértett 60 napon belül polgári jogi igényének érvényesítését nem igazolja. A felhívásban közölt határidőt az ítélet jogerőre emelkedésétől kell számítani.

G y ő r , 2006. november 28. napján

Dr.Nagy Zoltán sk. Dr.Miklós Mária sk. Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.

a tanács elnöke

a tanács tagja, előadó

a tanács tagja

ZÁRADÉK:

A Somogy Megyei Bíróság B.462/2004/107. számú ítélete valamennyi vádlottal szemben jogerőre emelkedett és I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

G y ő r , 2006. november 28. napján

.Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: